

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci navrhovatele: **L. K.**, zastoupený Mgr. Barborou Kubínovou, advokátkou se sídlem Milešovská 6, Praha 3, proti žalované: **Západočeská univerzita v Plzni**, se sídlem Univerzitní 2732/8, Plzeň, o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve věci vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 30 A 45/2012,

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á**.
- II. Navrhovatel **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Nejvyššímu správnímu soudu byl dne 11. 6. 2013 předložen Krajským soudem v Plzni (dále též „krajský soud“) návrh navrhovatele ze dne 24. 5. 2013 na určení lhůty k provedení procesního úkonu, a to k nařízení jednání ve věci nebo k učinění výzvy k vyslovení souhlasu či nesouhlasu s rozhodnutím bez nařízení jednání dle ust. § 51 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Krajský soud ve svém vyjádření k návrhu konstatoval, že se jedná o situaci totožnou s tou, kterou Nejvyšší správní soud již řešil pod sp. zn. Aprk 13/2013, plně proto odkázal na předkládací zprávu k této spisové značce. Dále krajský soud konstatoval, že respektoval vnitřní harmonogram projednání ostatních věcí a jednání ve věci pod sp. zn. 30 A 45/2012 by bylo nařízeno na červnový termín i bez ohledu na navrhovatelův postup. K namítané prodlevě při vyřizování věci krajský soud zdůraznil, že žaloba byla původně nesprávně podána u Městského soudu v Praze dne 2. 7. 2012 a krajskému soudu byla postoupena dne 9. 8. 2012. První jednání ve věci bylo přitom nařízeno na 5. 3. 2013, vzhledem k navrhovatelovým návrhům však muselo být odročeno a krajský soud vyjádřil obavu, že i jednání nařízené na 25. 6. 2013 bude muset být odročeno vzhledem k navrhovatelovu podání ze dne 31. 5. 2013 a nutnosti jeho projednání Nejvyšším správním soudem.

II. Obsah soudního spisu

Z předloženého soudního spisu krajského soudu vyplynuly následující skutečnosti:

Navrhovatel podal u Městského soudu v Praze žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu dne 2. 7. 2012. Žalobou se navrhovatel domáhá toho, aby krajský soud žalované uložil povinnost rozhodnout ve věci jeho žádosti o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace dosaženého na Zakarpatské státní univerzitě se sídlem v Užhorodě. Navrhovatel soudní poplatek za žalobu neuhradil společně s jejím podáním a uvedl, že bude zaplacen na výzvu soudu. Městský soud v Praze usnesením ze dne 19. 7. 2012, č. j. 6 A 95/2012 - 22, věc postoupil místně příslušnému Krajskému soudu v Plzni, neboť žaloba byla podána u soudu místně nepřislušného. Dne 9. 8. 2012 byl spisový materiál postoupen Krajskému soudu v Plzni.

Vzhledem k tomu, že soudce Krajského soudu v Plzni JUDr. Petr Kuchynka uplatnil námitku podjatosti v dané věci, opatřením předsedy krajského soudu ze dne 4. 10. 2012 byla na jeho místo v senátu určena soudkyně Mgr. Miroslava Kašpírková (téhož dne byl doručen krajskému soudu návrh navrhovatele na určení lhůty k provedení procesního úkonu – rozhodnutí o podjatosti).

Dne 4. 10. 2012 byl rovněž krajskému soudu doručen i další návrh navrhovatele na provedení procesního úkonu ve věci prodlení krajského soudu se zasláním výzvy k zaplacení soudního poplatku. Dne 10. 10. 2012 vydal krajský soud usnesení č. j. 30 A 45/2012 - 43, kterým navrhovatele vyzval k zaplacení soudního poplatku, tento poplatek navrhovatel uhradil dne 15. 10. 2012. Dne 17. 10. 2012 navrhovatel zaslal krajskému soudu prohlášení o trvání na návrhu na určení lhůty (zaslání výzvy k zaplacení soudního poplatku ze dne 4. 10. 2012) a v tomto prohlášení současně vzal tento návrh zpět. Uvedený návrh byl zamítnut jako nedůvodný usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2012, č. j. Aprk 35/2012 – 61 (všechna zde citovaná usnesení zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

Dne 8. 11. 2012 obdržel soud správní spis a vyjádření žalované k žalobě, které zaslal dne 28. 11. 2012 navrhovateli. Dne 28. 11. 2012 soud obdržel navrhovatelovo doplnění tvrzení k dopisu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ohledně žádosti o učinění opatření proti nečinnosti. Dne 7. 12. 2012 bylo soudu doručeno vyjádření navrhovatele k vyjádření žalované k žalobě a dne 10. 12. 2012 vyrozumění o zaslání nového vyřízení žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti a vyjádření se ke stavu věci.

Dne 8. 2. 2013 byl krajskému soudu doručen další návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu – k nařízení jednání ve věci nebo k učinění výzvy k vyslovení souhlasu či nesouhlasu s rozhodnutím bez nařízení jednání. Krajský soud poté dne 12. 2. 2013 nařídil ústní jednání ve věci na den 5. 3. 2013. Po nařízení ústního jednání navrhovatel podáním ze dne 15. 2. 2013, označeným jako „Prohlášení o trvání na návrhu a zpětvzetí návrhu“, které bylo doručeno krajskému soudu dne 18. 2. 2013, prohlásil, že trvá na návrhu a zároveň tento návrh bere zpět. O tomto návrhu rozhodl Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 6. 3. 2013, č. j. Aprk 13/2013 – 109, tak, že jej zamítl.

Dne 7. 5. 2013 krajský soud obdržel vyjádření žalované, v němž žalovaná uvedla, že neměla veškeré podklady nezbytné pro vydání rozhodnutí a že navrhovatele vyzvala k jejich doložení. Navrhovateli byla žalovanou k jejich předložení stanovena lhůta šedesáti dnů, jelikož lze předpokládat, že je navrhovatel bude muset opatřit v zahraničí.

Dne 27. 5. 2013 krajský soud obdržel návrh navrhovatele na provedení procesního úkonu, jehož se týká nynější řízení před Nejvyšším správním soudem. V tomto návrhu se navrhovatel domáhal nařízení jednání ve věci nebo učinění výzvy k vyslovení souhlasu či nesouhlasu s rozhodnutím bez nařízení jednání. Krajský soud dne 29. 5. 2013 nařídil jednání ve věci na den 25. 6. 2013. Posléze dne 3. 6. 2013 bylo krajskému soudu doručeno podání „Prohlášení o trvání na návrhu a zpětvzetí návrhu“, kde byla mj. vznesena námitka podjatosti proti soudcům Nejvyššího správního soudu rozhodujícím o tomto návrhu. O této námitce bylo zamítavě rozhodnuto usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2013, č. j. Nao 35/2013 - 157.

III. Argumentace navrhovatele

V návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, který krajský soud obdržel dne 27. 5. 2013, navrhovatel uvedl, že od 8. 11. 2012 měl krajský soud k dispozici kompletní spisový materiál i vyjádření obou stran, měl tedy veškeré podklady pro vydání rozhodnutí. Do dne sepsání návrhu (24. 5. 2013) však nenařídil jednání, ani nevyzval účastníky k udělení souhlasu či nesouhlasu s rozhodnutím bez nařízení jednání. Jednání nařízené na 5. 3. 2013 bylo sice kvůli předání spisu Nejvyššímu správnímu soudu zrušeno, nicméně tato překážka odpadla dne 18. 3. 2013, kdy byl spis vrácen. Od té doby byl však krajský soud dále nečinný.

Dále zde navrhovatel poukázal na to, že se před krajským soudem domáhá ochrany proti nečinnosti správního orgánu a jedině, co má soud posoudit, je, zda žalovaná překročila zákonnou lhůtu pro rozhodnutí. Posléze navrhovatel pojednal o nutnosti rychlého rozhodnutí o žalobě na nečinnost.

V podání nazvaném „Prohlášení o trvání na návrhu a zpětvzetí návrhu“ navrhovatel konstatoval, že krajský soud učinil procesní úkon, k jehož provedení se navrhovatel domáhal určení lhůty. Prohlásil, že na svém návrhu trvá, domnívá se totiž, že návrh byl podán důvodně a z tohoto důvodu má nárok na náhradu nákladů řízení. Zároveň uvedl, že bere svůj návrh zpět z důvodu chování soudu, který učinil procesní úkon, kterého se navrhovatel domáhal. Poukázal při tom, že v zákoně č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“), není výslovná úprava k hrazení nákladů řízení, byl-li návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu vzat zpět. Na základě § 174a zákona o soudech a soudcích však lze přiměřeně aplikovat § 146 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Na základě posledně zmíněného ustanovení je možno přiznat náhradu nákladů řízení i tehdy, byl-li pro chování žalovaného (jiného účastníka řízení) vzat zpět návrh, který byl podán důvodně. Navrhovatel požaduje přiměřenou aplikaci daného ustanovení.

Navrhovatel rovněž upozornil, že šlo již o čtvrtý návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu v dané věci. První dva návrhy se týkaly určení lhůty k rozhodnutí o vyloučení soudce pro podjatost. Dle názoru navrhovatele byl krajský soud v prodlení s provedením těchto úkonů. Když navrhovatel podal další návrh ze dne 6. 2. 2013 na určení lhůty, tentokrát k nařízení jednání ve věci nebo k učinění výzvy k vyslovení souhlasu či nesouhlasu s rozhodnutím bez nařízení jednání, vydal krajský soud dne 12. 2. 2013 předvolání k jednání. Pro navrhovatele tak nebylo překvapením, že po jeho dalším návrhu ze dne 24. 5. 2013 krajský soud dne 29. 5. 2013 rozhodl o nařízení jednání. Krajský soud tak činil veškeré své procesní kroky až pod tlakem návrhů navrhovatele, což však navrhovatele stojí nemalé finanční prostředky, přičemž náhradu nákladů řízení mu Nejvyšší správní soud nepřiznává v argumentačně plochých rozhodnutích.

V reakci na předchozí usnesení Nejvyššího správního soudu (usnesení ze dne 7. 11. 2012, č. j. Aprk 35/2012 - 61; ze dne 6. 3. 2013, č. j. Aprk 13/2013 - 109; a ze dne 16. 4. 2013, č. j. Aprk 25/2013 - 51), jejichž adresátem byl navrhovatel, uvedl, že má-li Nejvyšší správní soud za nesrozumitelné podání, jímž navrhovatel na návrhu trvá a současně jej bere zpět, bylo by namíste volit postup dle § 43 odst. 1 o. s. ř. Pokud takové úkony Nejvyšší správní soud označí za vzájemně se vylučující a o návrhu věcně rozhodne, ignoruje tak dispozitivní právní úkon navrhovatele spočívající ve zpětvzetí návrhu.

Navrhovatel zdůraznil, že předmětem posuzování má být vždy jen konkrétní procesní úkon, u něhož byly namítnuty průtahy, nemá jít o obecné zhodnocení průtahů v celém řízení. V takovém případě by již šlo o posouzení jiné věci. Navrhovatel taktéž vyjádřil své přesvědčení o nepodstatnosti posuzování průběhu celého řízení. Nicméně uvedl, že nezaplacení soudního poplatku společně se žalobou, k čemuž v řízení před krajským soudem došlo, představovalo jen odstranitelný nedostatek podmínek řízení, což však krajský soud limitovalo jen ve vydání meritorního rozhodnutí, nikoli v dalších úkonech. Podáním žaloby u místně nepřislušného soudu se sice navrhovatel podílel negativně na délce řízení, ve svých návrzích však nikdy neoperoval dobou, po kterou byl spis u nepřislušného soudu. Navrhovatel též vyjádřil nesouhlas s tím, že by jeho trvání na návrhu na určení lhůty mělo být zmiňováno ve vztahu k průtahům v řízení. Dle navrhovatele lze místo originálu soudního a správního spisu Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zaslat jeho kopie. Dále navrhovatel uvedl, že předchozí rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v případě určení lhůty k provedení procesního úkonu, která se jej týkala, považuje za neodůvodněná. Navrhovatel navrhl, aby bylo řízení o jeho návrhu zastaveno a byla mu přiznána náhrada nákladů řízení.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

Nejvyšší správní při posuzování návrhu vyšel z následujících úvah.

Dle § 174a odst. 1, věty první, zákona o soudech a soudcích „*má-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení...*“ Dle § 174a odst. 2 tohoto zákona je náležitostí návrhu na určení lhůty též specifikace, jakého úkonu se mají dle názoru navrhovatele průtahy týkat.

Specifikace úkonu, u něhož je navrhováno určení lhůty, je rozhodná pro určení předmětu řízení o určení lhůty k provedení procesního úkonu. Právě ve vztahu k takovému úkonu bude třeba zkoumat, zda dochází k průtahům a zda je namíste určit k jeho provedení lhůtu. Uvedený závěr vyplývá nejen z ustanovení § 174a odst. 2, věty druhé, zákona o soudech a soudcích a z ustanovení § 174a odst. 8, věty první, tohoto zákon, dle níž může příslušný soud určit lhůtu k provedení úkonu, u něhož jsou v návrhu namítány průtahy, ale zejména ze zásady nezávislosti soudů a soudců při projednávání a rozhodování sporů a jiných právních věcí, která nesmí být dotčena tím, že by příslušný soud posuzoval – v rozporu se smyslem (účelem) řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu – nejen otázku určení lhůty k provedení procesního úkonu, ale rovněž to, ve vztahu k jakému procesnímu úkonu nastaly v řízení průtahy (k danému srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2012, č. j. Aprk 42/2012 - 43).

Při rozhodování o tom, zda dochází v souvislosti s konkrétním namítaným procesním úkonem k průtahům, je mnohdy s ohledem na okolnosti posuzovaného případu nutno zhodnotit i průběh řízení, v němž má dle navrhovatele docházet k průtahům, s provedením úkonu.

V některých případech totiž právě průběh řízení může být rozhodný pro určení okamžiku, kdy mohl být v řízení poprvé učiněn procesní úkon, jehož se řízení o určení lhůty týká, případně pro zhodnocení zda k průtahům značnou měrou nepřispívá sám navrhovatel. Jako příklad lze např. uvést, že nařídít jednání má smysl až tehdy, byl-li zaplacen soudní poplatek a je tedy jisté, že nedojde k zastavení řízení pro jeho nezaplacení; bylo by zcela zbytečné nařizovat jednání k zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku. Z tohoto důvodu se Nejvyšší správní soud v řízeních o určení lhůty k provedení procesního úkonu, kde je to podstatné, vyjadřuje i k širšímu průběhu řízení. Činí tak však s ohledem na řádné posouzení průtahů u procesního úkonu, jehož se řízení týká, a nejde o překročení předmětu řízení, jak se mylně domnívá navrhovatel.

Ze zákona o soudech a soudcích dále vyplývá, že návrh na určení lhůty se podává u soudu, vůči němuž jsou průtahy namítány (§ 174 odst. 2). Tento soud může ve lhůtě 30 dnů od doručení návrhu provést všechny procesní úkony, u nichž dle navrhovatele dochází k prodlení (§ 174a odst. 3). Tímto způsobem může soud, vůči němuž jsou průtahy namítány, vyhovět navrhovateli a přispět k naplnění základního cíle, který ust. § 174a zákona o soudech a soudcích sleduje, tj. zajištění co nejrychlejšího průběhu soudního řízení. Již tento postup může přispět k co nejrychlejšímu provedení úkonu, jehož se navrhovatel domáhá.

Zákon o soudech a soudcích vychází z premisy, že pokud soud, vůči němuž jsou průtahy namítány, ve lhůtě 30 dnů navrhaný úkon provede, zpravidla tím uspokojí navrhovatele (ten dosáhne provedení úkonu, jehož se domáhal), proto se po provedení žádaných procesních úkonů k návrhu dále nepřihlíží (§ 174a odst. 3).

Nicméně i v případě, že soud, vůči němuž jsou namítány průtahy v řízení, učiní navrhovatelem požadované úkony, může navrhovatel výslovně ve lhůtě 3 dnů ode dne, kdy se o provedení úkonů dozvěděl, prohlásit, že na návrhu trvá. V takové případě je věc předána k rozhodnutí nadřízenému soudu (v nynějším případě ze strany krajského soudu Nejvyššímu správnímu soudu). Smysl prohlášení navrhovatele, že na návrhu trvá, spatřuje zdejší soud v tom, aby mohl nadřízený soud rozhodnout v případě nejednotnosti náhledu krajského soudu a navrhovatele, zda bylo skutečně navrhovatelem provedením procesních úkonů beze zbytku vyhověno a zda byly požadované procesní úkony učiněny tak, jak bylo žádáno. Jsou totiž myslitelné situace, kdy může být krajský soud v dobré víře, že provedl všechny procesní úkony, jichž se navrhovatel domáhal, nicméně sám navrhovatel se s takovým hodnocením nemusí plně ztotožňovat. K danému srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 16. 4. 2013, č. j. Aprk 25/2013 - 51.

V případě, že navrhovatel prohlásí, že na návrhu trvá, poté co krajský soud provedl požadované procesní úkony, se v řízení o určení lhůty k provedení procesního úkonu zkoumá, zda dochází k průtahům s provedením původního procesního úkonu vymezeného v návrhu. Podstatné je zmínit, že pro posouzení, zda dochází k průtahům s provedením procesního úkonu, je rozhodný okamžik rozhodování o návrhu na určení lhůty. Při posuzování důvodnosti návrhu na určení lhůty, kterému měl krajský soud vyhovět postupem dle § 174a odst. 3 zákona o soudech a soudcích a u kterého navrhovatel výslovně prohlásil, že na něm trvá, se proto bude v první řadě zkoumat, zda skutečně krajský soud návrhu plně vyhověl. Až v případě, že by tomu tak nebylo a navrhané úkony provedeny nebyly, bylo by na místě posouzení, zda dochází k průtahům. Nemá totiž význam zkoumat, zda dochází k průtahům u úkonu, který již byl proveden. Skutečnost, že rozhodný je okamžik rozhodování o návrhu, vyplývá z § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, v němž je při vymezení podmínek pro vyhovění návrhu použito přítomného času („*dochází v řízení k průtahům*“), a dále ze skutečnosti, že v případě důvodného návrhu má dojít též k určení lhůty k provedení navrhaného úkonu. Obecně by totiž nemělo smyslu určit lhůtu k provedení již provedeného úkonu.

V nynější věci se navrhovatel domáhal nařízení jednání ve věci nebo učinění výzvy ze strany krajského soudu k vyslovení souhlasu či nesouhlasu s rozhodnutím bez nařízení jednání. Předmětem posuzování ze strany zdejšího soudu tak je, zda v době rozhodování zdejšího soudu dochází k průtahům při takto vymezeném procesním úkonu. K danému lze konstatovat, že krajský soud poté, co obdržel návrh na určení lhůty v dané věci, v předvolání ze dne 29. 5. 2013 nařídil jednání na 25. 6. 2013. Došlo tedy k provedení procesního úkonu, kterého se navrhovatel domáhal. Ostatně tuto okolnost mající význam pro posouzení věci ze strany zdejšího soudu nezpochybňuje ani sám navrhovatel.

Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že dne 25. 6. 2013 se nařízené jednání nemohlo uskutečnit, jelikož soudní i správní spis byl zaslán zdejšímu soudu k rozhodnutí o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu. Tato skutečnost ovšem byla přímým důsledkem postupu navrhovatele, který sdělil, že na svém návrhu trvá i poté, co bylo jím požadované jednání nařízeno, což krajskému soudu neumožnilo postupovat jinak, než soudní a správní spis předložit Nejvyššímu správnímu soudu. Bez těchto spisů je přitom provedení jednání nemyslitelné. K navrhovatelovým úvahám, že by v takovém případě bylo možné Nejvyššímu správnímu soudu zaslat soudní spis krajského soudu jen v kopii, aby mohl krajský soud v mezidobí s originálem spisu činit další úkony, lze poznamenat, že by šlo o značně nestandardní postup oproti jiným řízením o určení lhůty k provedení procesního úkonu, kdy jsou pravidelně zasílány originály spisů. Takový nestandardní postup by přitom mohl být podkladem pochybností a námitek týkajících se úplnosti takových spisů či manipulace s kopiemi, které by přitom bylo možno posoudit jen na základě originálů spisů. Zaslání kopií spisů proto nepřichází v úvahu.

V době rozhodování zdejšího soudu je tedy stav řízení před krajským soudem takový, že ve věci neproběhlo nařízené jednání a další jednání zatím nebylo na konkrétní datum nařízeno. Návrh na určení lhůty v dané věci však není důvodný. V § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích jsou uvedena kritéria, která je třeba zohlednit při hodnocení, zda ve věci dochází k průtahům. Ohled se přitom dle tohoto ustanovení bere *na složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu*. Vzhledem k podmínkám nynější věci vystupuje do popředí kritérium postupu účastníků nebo stran řízení a kritérium dosavadního postupu soudu. Je zřejmé, že požadoval-li navrhovatel, aby krajský soud nařídil jednání ve věci nebo učinil výzvu k vyslovení souhlasu či nesouhlasu s rozhodnutím bez nařízení jednání, pak tím, že bylo jednání nařízeno tak, aby mohlo proběhnout v rámci jednoho měsíce, byl požadavek na provedení tohoto procesního úkonu ze strany krajského soudu plně uspokojen. K uskutečnění nařízeného jednání dojít nemohlo v návaznosti na to, že stěžovatel trval na svém návrhu na provedení procesního úkonu, protože musel být soudní i správní spis předán Nejvyššímu správnímu soudu. V postupu navrhovatele tak lze spatřovat důvod, proč nařízené jednání neproběhlo a dosud nebylo nařízeno další.

Nutno zmínit, že takto bylo zmařeno v pořadí již druhé jednání před krajským soudem, jelikož i v případě předchozího návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu (spočívajícího též v nařízení jednání nebo ve výzvě soudu k vyslovení souhlasu či nesouhlasu s rozhodnutím bez nařízení jednání) nebylo možno nařízené jednání realizovat z důvodu odeslání spisů k vedení řízení o návrhu na určení lhůty pod sp. zn. Aprk 13/2013.

Krajský soud tak v dané věci nařídil jednání na dva termíny (na 5. 3. 2013 a na 25. 6. 2013), ani v jednom termínu se ze shora uvedených důvodů jednání nekonalo. Jakkoli Nejvyšší správní nijak nezpochybňuje právo navrhovatele vyslovit, že na svém návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu trvá, a to i tehdy, když takový úkon krajský soud provedl, z objektivního hlediska je patrné, že tento stěžovatelův postup značnou měrou přispěl k tomu, že se ve věci dosud žádné jednání nerealizovalo. Též s ohledem na dvojí nařízení jednání

ze strany krajského soudu (poslední jednání bylo nařízeno na datum krátce předcházející rozhodnutí o tomto návrhu), nelze soudit, že by ve vztahu k navrhovaným procesním úkonům v době rozhodování zdejšího soudu docházelo k průtahům.

V postupu krajského soudu, který již dvakrát jednání nařídil, a postupu navrhovatele, který již dvakrát přispěl k tomu, že se jednání nerealizovalo (a pokud má proběhnout nové, bude jej nutno znovu nařizovat), Nejvyšší správní soud spatřuje podklad pro to, že zde nejsou dány průtahy ve vztahu k procesnímu úkonu spočívajícímu v nařízení jednání nebo k učinění výzvy k vyslovení souhlasu či nesouhlasu s rozhodnutím bez nařízení jednání. Ani ostatní kritéria zmíněná v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích (tj. složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele) společně se skutečností, že dle § 56 odst. 3 s. ř. s. jsou nečinnostní žaloby projednávány přednostně, nemůže takové hodnocení zvrátit. To z důvodu, že krajský soud již dvakrát v průběhu krátké doby vyjádřil připravenost věc projednávat při nařízeném ústním jednání, tato jednání se však nemohla uskutečnit.

Jak již bylo uvedeno výše, smysl prohlášení navrhovatele, že na návrhu trvá, lze spatřovat v tom, aby mohl nadřízený soud rozhodnout v případě nejednotnosti náhledu krajského soudu a navrhovatele, zda bylo skutečně navrhovatelí provedením procesních úkonů beze zbytku vyhověno a zda tak byl plně uspokojen. Takto vymezenému základnímu smyslu vymezeného institutu se dle hodnocení zdejšího soudu vymyká konstatování navrhovatele, který uvedl, že: *„Trvá tedy na tom, aby byl návrh na projednání, ač soud procesní úkon, kterého se Navrhovatel domáhal, již provedl.“*

Nejvyšší správní soud na tomto místě zdůrazňuje, že účelem návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu a účelem případného řízení o takovém návrhu před příslušným soudem je vytvoření procesního nástroje určeného k obraně proti případným průtahům v soudním řízení. Stejně jako je tomu u jiných řízení před soudy, základním smyslem jejich vedení nemůže být rozhodnutí o nákladech řízení.

Značná část navrhovatelovy argumentace v podání nazvaném „Prohlášení o trvání na návrhu a zpětvzetí návrhu“ se přitom dotýkala právě nákladů řízení. Zde soud spatřuje navrhovatelovu motivaci, proč i přes to, že krajský soud požadované jednání nařídil, na svém návrhu trval. Pokud by se navrhovatel spokojil s tím, že návrhu bylo vyhověno postupem krajského soudu, nevedlo by se žádné řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu a ve vztahu k návrhu by se tak nerozhodovalo o náhradě nákladů řízení. Z tohoto důvodu navrhovatel prohlásil, že na návrhu trvá, i když mu již před krajským soudem bylo vyhověno. Zahájil tak zvláštní řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu před zdejším soudem, kde se o náhradě nákladů řízení ve vztahu k takovému návrhu rozhoduje. V jednom podání, ve kterém prohlásil, že na návrhu trvá, navrhovatel vzal tento návrh zpět, jak sám uvedl *„z důvodu chování soudu, který učinil procesní úkon, kterého se Navrhovatel domáhal.“* Argumentoval přitom, že v takovém případě je nutno na základě základě § 174a odst. 5 zákona o soudech a soudcích vyjít z přiměřené aplikace § 146 o. s. ř. a po zastavení řízení přiznat navrhovatelí náklady řízení, jelikož návrh byl vzat zpět pro chování krajského soudu.

V dané souvislosti se pak navrhovatel vymezil k postupu Nejvyššího správního soudu, který upřednostňuje meritorní projednání věci v případě, že v jednom podání navrhovatel prohlásil, že na návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu trvá a současně jej bere zpět. Tento postup zdejšího soudu byl totiž navrhovatelí znám z předchozích usnesení (ze dne 7. 11. 2012, č. j. Aprk 35/2012 - 61; ze dne 6. 3. 2013, č. j. Aprk 13/2013 - 109; a ze dne 16. 4. 2013, č. j. Aprk 25/2013 - 51). Navrhovatel vyjádřil důrazný nesouhlas s tím, že dochází k ignorování jeho dispozitivního právního úkonu – zpětvzetí návrhu a že Nejvyšší správní soud

nahrazuje projev jeho vůle. Uvedl, že pokud soud považuje úkony stěžovatele za nesrozumitelné a „vzájemně se vylučující“, měl navrhovatele vyzvat dle § 43 odst. 1 o. s. ř.

Dle § 43 odst. 1 o. s. ř. „*předseda senátu usnesením vyžve účastníka, aby bylo opraveno nebo doplněno podání, které neobsahuje všechny stanovené náležitosti nebo které je nesrozumitelné nebo neurčité. K opravě nebo doplnění podání určí lhůtu a účastníka poučí, jak je třeba opravu nebo doplnění provést.*“

Nejvyšší správní soud se s odkazem na dané ustanovení v podmínkách nynější věci neztotožnil. Podání navrhovatele označené „Prohlášení o trvání na návrhu a zpětvzetí návrhu“ zdejší soud za nesrozumitelné nepovažoval. Jak již bylo uvedeno výše, důvody, pro které navrhovatel na návrhu trval a současně jej vzal zpět, jsou z jeho podání patny a dotýkají se zejména nákladů řízení. Zdejší soud k meritornímu rozhodnutí o návrhu, a nikoli zastavení řízení pro zpětvzetí, přikročil z jiných důvodů, než že by neměl jistotu v tom, co navrhovatel sledoval. K meritornímu rozhodnutí o návrhu bylo přikročeno z toho důvodu, že za daných okolností nebylo možno postupovat tak, jak si navrhovatel představuje, tj. řízení o návrhu zastavit a s ohledem na zastavení řízení rozhodovat o nákladech řízení.

Trvání na návrhu a jeho současné zpětvzetí jsou objektivně vzájemně vylučující se úkony. Buď chce účastník dosáhnout meritorního rozhodnutí o svém návrhu, nebo jej bere zpět, aniž by trval na meritorním rozhodnutí o něm, nelze však oboje současně. Při hodnocení, zda se takové úkony vzájemně vylučují, Nejvyšší správní soud akcentoval základní smysl řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, jímž je ochrana před případnými průtahy v soudním řízení. Tato ochrana spočívá v určení lhůty k provedení navrhovaného procesního úkonu, byl-li návrh shledán důvodným, a může být efektivně poskytnuta jen při meritorním projednání návrhu. Otázku nákladů řízení považuje zdejší soud při nahlížení na smysl daného řízení za podružnou a za daleko méně podstatou ve srovnání s cílem řízení, jímž je zajištění rozhodování soudu v přiměřené lhůtě, jakožto integrální části práva na spravedlivý proces. Vzájemnou slučitelnost trvání na návrhu a současného zpětvzetí návrhu tak zdejší soud posuzoval právě ve vztahu k takto vymezenému smyslu daného řízení. Za neakceptovatelné zdejší soud považuje vedení řízení, jehož výlučným cílem má být rozhodování o nákladech řízení a u nějž je od samotného počátku jasné, že nemůže vést k ochraně těch práv, k jejichž ochraně má dané řízení sloužit (tak by tomu ovšem bylo, pokud by zdejší soud plně akceptoval představu navrhovatele, který prohlásil, že na návrhu trvá a zároveň jej bere zpět).

V zájmu racionálního řešení nastíněné situace Nejvyšší správní soud upřednostnil věcné projednání návrhu na určení lhůty před zastavením daného řízení. Při úvaze, jaké řešení zvolit, byl zdejší soud veden základním smyslem své existence, jímž je ochrana práv (srov. čl. 90 Ústavy České republiky). Při meritorním projednání návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu jsou nejlepší podmínky pro ochranu případným porušeným právům. Meritorním projednáním návrhu tak v dané situaci nemohl navrhovatel doznat žádné dotčení na právech, kterým se má v daném typu řízení poskytovat ochrana především, tj. právu na projednání věci v přiměřené lhůtě.

V. Závěr a náklady řízení

Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů návrh projednal věcně, neshledal přitom, že by u navrhovaných procesních úkonů došlo k průtahům, proto návrh zamítl.

Výrok o náhradě nákladů se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náhrady nákladů řízení o návrhu stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako

oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto soud rozhodl tak, že navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. srpna 2013

JUDr. Radan Malík
předseda senátu